

ταὶ δυό. Αὐτὸ τὸ κάμν-νε κι' ὅσες βολές σφάζνε ὄρνιθα γιὰ καπόνι ΛΑΛΒΑΣΑΝΙ μέσα στὸ χρόνο.

Σήμερα κόφτνε ταξέδκα καρύδια καὶ κιτάζνε τ' δύχι τς, ἃ θά βγῇ γιομάτο θά γένι ὅ,τ' ἔβανανε μὲ τὸ νοῦ τς ἃ θά βγῇ ἄδειο, θά πῇ δὲ θά γένι.

25. Τς Ἀγιάσαννας. Λαφρογιόρτ. Γιορτάζ ἡ Ἄννα καὶ ἡ Ἀννίκα, καὶ ἡ Ἀννιώ καὶ ἡ Ἀννίτσα.

26. Τς Ὀσίας Παρασκευῆς. Λαφρογιόρτ. Στς Μέτρες εἶναι ἕνα ἅγισμα τς Ἀγία Παρασκευῆς, ἀπάν στὸ βαῖρ. Εἶναι σὰ σπηλιά, ἴσαμε 50 μέτρα βάθος, καὶ στὸ ζερβὶ τὸ μέρος ἔχι μιὰ τρύπα. Στὰ παλιὰ τὰ χρόνια λένε αὐτήνι ἡ τρύπα ἦδανε μεγάλι, καὶ μιὰ βολὰ ἦκε μιὰ γαστρωμένι β-βάλα καὶ βγῆκε στὸ Τζιγέζ κοδά, στὸ Τεκέτερε μὲ τὸ μαλάκι. Ἐκεῖ λένε ἦδανε ἀρχαία πολιτεία καὶ τώρα σώζαι τρεῖς μεριές μὲ σπίτια σκαλιστὰ στ' ὀπίμιὰ τ' ἑτέρα μέσα. Τὸ ἕνα ἔχι 40 σκαλοπάτια «κ-ήρκ μερτεβέν» τὸ λένε οἱ Τοῦρκι. Λένε π γεῖναι καὶ πολλὰ φλουριά καταχωρῶμένα, ἐκίτερα ἀμὰ τόσο πού ἔκαμανε οἱ μαδραγόνατζηδες, δὲ πορῶνε νὰ τὰ βγάν-νε.

Ἐχ' ὀνομασία ἡ Παρασκευῆς ἡ Παρασκευίτσα κι' ὁ Παρασκευάς.

27. Τ' Ἀῖ Παντελεήμονα. Μεγάλι γιορτή. Σήμερα γένεται παναγύρ στ' Ἀλβασάνι καὶ πολλοὶ χωριανοὶ μας παγαίν-νε. ἄλλι γιὰ τ' χάρ κι' ἄλλι γιὰ κέφ. Τὸ ἅγισμα εἶναι δξω με-
ριὰ ἀπ' τὸ χωριὸ κι' ὅποιος εἶναι ἄρρωστος, παγαίνει ἀπὸ βραδὶς, κι-
μάται, κεῖ καὶ τὸνε πιάνι ἡ χάρ. Ὅποιος θέλι νὰ καταλάβ' ἂν θά
γένι ἐκεῖνο π γύρεψε ἀπ' τὸν Ἀῖ Παντελεήμονα, κολιναὶ μιὰ δε-
κάρα στν αἰκὼνα τ. Σὰ δνε πάρ, θά γένι ὅ,τ κρυφομελέτ-σε, σὰ δὲ
δνε πάρ, πὰι ὁ κόπος τ χαμένος. Ὁ Ἀῖ Παντελεήμονας εἶναι ἑξα-
κουσμένος γιὰ τὰ θάματα τ καὶ πολὺς κόσμος παγαίνει στ' χάρ τ. Γιὰ
τ' αὐτὸ λένε: «Κτσοί, στραβοὶ στὸν Ἀῖ Παντελεήμονα».

Ἐχ' ὀνομασία ὁ Παντελής, ὁ Παντέλος κι' ὁ Παντελάκης.

Στὸν Ἀῖ Παντελεήμονα τ' Ἀλβασανιοῦ ἦδαν' ἕνα μεγάλο καβάκι ὑψωμένο, δηλαδὴ μὲ καιρὸ εἶχε βάνι σ' αὐτὸ ὕψωμα ὁ παπάς. Μιὰ μέρα γένικε μεγάλι φουρτούνα καὶ τὸ καβάκι γρέμσε κατὰ γῆς, ἀπὰ στὸ δρόμο καὶ βόδζε τὸ γόσμο νὰ περάσ. Πήγανε καὶ τὸ κοψανε μὲ τὸ πριόνι, ἀμὰ βράδιασε κι' ἀπόμκε ἕνα κομμάτ' ἀπ' τ' ρίζα κι' ἀπάν ὡς ἕνα μέτρο. Πήγανε τὸ πουρνὸ νὰ κόψνε κι' ἐκεῖνο καὶ νὰ πάρνε

Κ. Χουρμουζιάδης
Τσακίλι, Μετρώ
Καλάνδρι.
«Θρακικὰ»
τ. θ' 1938

καί τὰ ξύλα, καί γλέπνε τὸ ἄκοπο κομμάτ σκώθηκε τ νύχτα καί στέκδανε δλόρτο. Τότες μιὰ γριά τς ἔφερε στὸ νοῦ τς π γήδανε ὑψωμένο τὸ δέδρο, καί δὲ γότ-σε κανεῖς νά πάρ ξύλα ἀπὸ κεῖ καί τ' ἄφκανε καί σάψανε γιὰ νά μὴ γολαστοῦνε.

Πολλοὶ πέρν-νε ἓνα τσάμα ἀπ' τ' ἄρρώστ τὰ ροῦχα καί τὸ δέν-νε σὲ καμμιάν ἀβατονιά κοδὰ στ' ἁγιασμα γιὰ νά δεθῇ ἡ ἄρρώστεια τ. Ἄλλι πάλε βάζνε ἁγιασμα σ' ἓνα κάπ, τὸ ζεσταίν-νε καί λούγνε τὸν ἄρρωστο, βγάζνε καί τὴ σκούφια τ, τὸ πκάμσο τ, ἢ τὸ σῶβρακο τ, κατὰ τν ἀστένεια πῶχλ, καί τ' ἀφήν-νε ἐκεῖ γιὰ ν' ἀπομήκη καί ἡ ἀνάγν τ. Ἀκόμα κόβνε τρίχες ἀπ' τὰ μαλλιά τ καί τσὲ δέν-νε στς ἀβατονιὲς π γεῖναι στ' ἁγιασμα, γιὰ νά κοπῇ τὸ κακὸ ἀπὸ πᾶν τ καί νά σκαλώσ ἐκεῖ. Αὐτὰ τὰ κάμν-νε καί σ' ἄλλα ἁγιάσματα, στὸν Ἀηλιά, τ βαναγιά, τὸν Ἀηγιάνη, τὸν Αἰθόδωρο, τν Αἰ-απαρασκευή, τν Αἰακατερίνι, γιὰ νά τσὲ πιάσ ἡ χάρ.

Ἄμα σκωθοῦνε τὰ δεμάτια, γιρίζ ὁ κατσκάς τὰ κατοίκια μέσ στὰ χωράφια καί τρῶνε ὅ,τ στάχια βροῦνε. Γι' αὐτὸ τὸ γάλα τς γένε-ται παχὺ καί τὸ καρδαρίζνε οἱ γιναῖκες μέσ στὸ καρδάρ, βγάζνε τὸ βούτρο, βράζνε τ' ἀργιάνη στραγιόγνε-τὴ μζίτρα, καί τὸ τρόγαλο τὸ δίν-νε στὰ γροῦνια. Ἀπὸ καμμιά τὸ πηλ ξύγαλο καί ὕσταρα τὸ καρ-δαρίζ καί σὰ βγάνη τὸ βούτρο κι ὕσταρα τὸ περνάη ἀπ τ τζαδῆλα καί γένεταί ξύγαλο στραγιότο.

Ἀρκεῦνε νά μαζών-νε τὸ καπνὸ τσὲ περνάνε ἀρμαθιές, τσὲ δέν-νε στὰ κοδάρια καί τσὲ λιάζνε στὸν ἥλιο. Ὑσταρα τσὲ κάμν-νε ἐλπετέδες, τσὲ γόφνε στὰ χαράνη, καί τσὲ πλοῦνε κατσάκηκο, στὸ Ρετζὶ δίν-νε μόνε τς χορδάδες.

Ἄμα σωθοῦνε τ' ἀλώνια καί μαζώχτοῦνε οἱ κουκνάρες ἀρκεῦνε οἱ βεγκέρες, σδάνκες, τὰ «μεττά» ἄπὸς τὰ λέν οἱ Ἀλβασανιώτες. Μαζώνονται νιοὶ καί νιές στὰ σπίνια πιάχνε κουκνάρες τσὲ ξεφλουδί-ζνε, τσὲ ξερέν-νε κι ὕσταρα τσὲ τριβνε. Τσὲ τρυφερές τσὲ διαλέζνε καί τσὲ βράζνε νά τσὲ φάνε. Ὁ νοικοκύρς μαγερέβ κανὰ πλάφ, ἢ καμμιά κούρκα, ἢ χήνα καί φλέβ τς βοθηστάδες. Ἐκεῖ π δλεῦνε τραβδάνε, χωρατεύνε, λένε χαϊμόσκα παραμύθια καί περνάνε τν ὥ-ρα τς μὲ γέλοια καί χαρές.

Τώρα γένται τ' ἀβράβλα, τὰ βάζνε στὰ ταψιά καί τὰ λιάζνε, καί μεθαύριο τὰ κάμν-νε ρετσέλια. Τὰ πλάκια, τὰ παπάκια καί τὰ χινάρια ξετνάζδαι κι ἀρκεῦνε νά τὰ πλοῦνε καί νά τὰ σφάζνε.

Η' ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Κι αὐτὸς εἶναι μήνας τσὴ δλειᾶς. Ἀρκεῦνε νά σ-μαζώνται τ' ἀ-λώνια, κι ὅποιος ξαλωνίς, κβανεῖ τ' ἄχερο τ μὲ τς καλαμωτές. Οἱ ζιζικὶ τὴν ἡμέρα καί οἱ γρύλι τ νύχτα ἀκόμα παίζνε τὸ σκοπὸ τς. Τὰ τσαούσια καί τὰ πρωῒμάδια ἀρκεῦνε νά γένται, τὸ ἴδιο καί τὰ ζεράελα, τὰ καῖσια καί τὰ σῦκα, τὰ μκρά καί ξακουσμένα γιὰ τὴ γλύκα τς περδικόσκα, τὰ μεγάλα ματζανιά, καί τὰ τρανύτερα τὰ λόπια π γεῖναι σὰν ἀπίδια, καί τ' ἄλλα τὰ στρογιά μὲ τὸ μέλι στὸ σκισμένο πάτο τς. Οἱ σκάδες καί οἱ μελισσάδες, μὲ τὰ φαδάχτερὰ γαλάζια καί κίτρινα φτερά, οἱ ἀχελώνες, οἱ λαγοί, οἱ ἀλεπές, τὰ